

Dosarul nr.2rac-102/19

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central, (Jud: C. V. Sandu)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: B. Bîrcă, E. Clim, S. Iorgav)

ÎNCHEIERE

6 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Maria Ghervas
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club”, Societății cu Răspundere Limitată „Star Kebab” cu privire la obligarea restituirii facturii de expediție, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” și s-a menținut hotărârea din 5 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

constată:

La 3 martie 2017, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” cu privire la obligarea restituirii facturii de expediție, încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat că, la 1 aprilie 2014, între Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” în calitate de executor și Societatea cu Răspundere Limitată „La Roma Club” în calitate de beneficiar a fost încheiat contract de producere și difuzare a reportajului comercial nr. CP-103.

Astfel, reclamantul a menționat că pct. 2.1 a contractului enunțat, prevede că obiect al contractului de producere și difuzare a reportajului comercial nr. CP-103 îl constituie colaborarea în producerea și difuzarea a 4 reportaje comerciale în emisiunea „Business Review”.

În acest context, reclamantul a notat că instituția și-a onorat obligațiile contractuale asumate conform contractului de producere și difuzare a reportajului comercial nr. CP-103, iar ca rezultat a eliberat pârâtului factura de expediție seria WI nr. 0185645 din 22 aprilie 2014.

Reclamantul a explicat că după recepționarea facturii de expediție, Societatea cu Răspundere Limitată „La Roma Club” urma să expedieze în adresa instituției exemplarul nr. 1 al facturii cu aplicarea semnăturii și ștampilei.

Prin urmare reclamantul a relatat că pârâtul s-a dovedit de rea credință, întrucât nu și-a onorat obligațiile contractuale și s-a eschivat de la achitarea plăților în termen.

În scopul soluționării litigiului pe cale amiabilă, la 6 iulie 2015, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a expediat în adresa Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” cerere prealabilă, prin care a solicitat achitarea datoriei. Ulterior, la 28 martie 2016 și 15 noiembrie 2016, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a expediat solicitări în adresa pârâtului, prin care de asemenea a solicitat achitarea datoriei.

Prin răspunsul din 25 noiembrie 2016, Societatea cu Răspundere Limitată „La Roma Club” a negat faptul existenței datoriei față de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, solicitând totodată, expedierea în adresa lor a copiei contractului de producere și difuzare a reportajului comercial nr. CP-103 și a facturii de expediție.

Reclamantul a indicat că a prezentat Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” copia contractului de producere și difuzare a reportajului comercial nr. CP-103, factura de expediție, fișa de emisie din 4 aprilie 2014, însă aceasta a refuzat achitarea datoriei.

Reclamantul Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a solicitat încasarea din contul Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” în beneficiul său a datoriei în sumă de 10 000 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 5837,67 lei pentru perioada 23 aprilie 2014-1 martie 2017 și a taxei de stat, obligarea Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” să restituie factura de expediție seria WI nr. 0185645 din 22 aprilie 2014.

Prin încheierea protocolară din 2 iulie 2017a fost introdus în proces în calitate de intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere Limitată „Star Kebab” (f.d. 95).

La 23 noiembrie 2017, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a depus cerere de concretizare a cerințelor împotriva Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club”, Societății cu Răspundere Limitată „Star Kebab” cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Reclamantul Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a solicitat încasarea în mod solidar din contul Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” și Societății cu Răspundere Limitată „Star Kebab” în beneficiul său a datoriei în sumă de 10 000 lei, a dobânzii de întârziere în

mărime de 7097,40 lei pentru perioada 23 aprilie 2014-23 noiembrie 2017 și a taxei de stat, obligarea Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” să restituie factura de expediție seria WI nr. 0185645 din 22 aprilie 2014.

Prin hotărârea din 5 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a fost respinsă ca fiind neîntemeiată (f.d. 109-113).

Prin decizia din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, fiind menținută hotărârea din 5 aprilie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central (f.d. 143-151).

Pentru a hotărî astfel, instanțele de judecată au reținut că factura de expediție în baza căruia Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” solicită încasarea datoriei nu este semnată de către Societatea cu Răspundere Limitată „La Roma Club”. Mai mult Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” nu a prezentat probe care ar confirma expedierea facturii în adresa Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club”.

Totodată instanțele au stabilit că nu sunt probe care ar dovedi recepționarea lucrărilor îndeplinite și drept consecință nu poate fi constatat momentul apariției obligației de achitare a pretinsei datorii.

La 30 octombrie 2018, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei adoptate (f.d. 152).

La 28 decembrie 2018, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a depus recurs împotriva deciziei din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri cu privire la admiterea acțiunii.

Recurentul Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, în motivarea recursului, a indicat că instanțele de judecată la adoptarea hotărârilor contestate, au aplicat și interpretat eronat normele dreptului material aplicabile raportului juridic litigios.

Astfel recurentul a menționat că instanțele de judecată au constatat cu certitudine că la 1 aprilie 2014, între Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” în calitate de executor și Societatea cu Răspundere Limitată „La Roma Club” în calitate de beneficiar a fost încheiat contract de producere și difuzare a reportajului comercial nr. CP-103.

În conformitate cu prevederile contractului, Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” și-a onorat obligațiile contractuale asumate, a produs și a difuzat la 4 aprilie 2014 un reportaj în valoare de 10 000 lei în beneficiul Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” și Societății cu Răspundere Limitată „Star Kebab”, fapt confirmat prin fișa de emisie din 4 aprilie 2014.

La fel recurentul a considerat eronate concluziile instanțelor de judecată privind netemeinicia pretențiilor cu privire la încasarea datoriei, din cauza lipsei ofertei scrise a Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club”. Cu referire la aceasta, recurentul a menționat că contractul de producere și difuzare a reportajului comercial nr. CP-103 din 1 aprilie 2014 nu prevede o clauză, potrivit căruia Societatea cu Răspundere Limitată „La Roma Club” urma să prezinte o ofertă în scris privind difuzarea reportajului comercial.

Totodată recurentul a indicat că sunt eronate concluziile instanțelor de judecată că Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” nu a prezentat acte care ar confirma prestarea serviciilor, deoarece recurentul a înaintat spre semnare Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” factura de expediție seria WI nr. 0185645 din 22 aprilie 2014, însă ultimul a refuzat să o semneze. Recurentul a notat că în scopul apărării drepturilor și intereselor sale legitime, a solicitat instanței de judecată audierea martorului Svetlana Onofreiciuc, însă instanța a respins neîntemeiat acest demers.

Recurentul a accentuat că intimații nu au prezentat probe în susținerea afirmațiilor acestora precum că Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” nu a prestat în beneficiul lor careva servicii de difuzare a reportajelor comerciale.

La 5 februarie 2019, în conformitate art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Curtea Supremă de Justiție i-a comunicat cererea de recurs Societății cu Răspundere Limitată „La Roma Club” și Societății cu Răspundere Limitată „Star Kebab”, informându-i că referința se depune în termen de o lună de la data primirii scrisorii. În mod corespunzător, dacă referința nu a fost prezentată în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 4 martie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „La Roma Club” a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat declararea recursului ca fiind inadmisibil.

La data stabilită pentru examinarea cauzei, Societatea cu Răspundere Limitată „Star Kebab” nu a înaintat referință la cererea de recurs depusă de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Analizând admisibilitatea recursului, conform art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibilă cererea de recurs formulată de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova”, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin.(2).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

În procedura de filtru, instanța de recurs a reținut că decizia integrală a instanței de apel din 27 152, vol. II), însă conform copiei scrisorii însoțire anexate la cererea de recurs se confirmă faptul că recurentul a recepționat decizia instanței de apel la 1 noiembrie 2018 (f.d. 162).

Astfel, în atare situație, instanța de judecată a constatat că recursul declarat de Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” este depus în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

În aceeași ordine de idei, materialele cauzei au confirmat faptul că recursul nu a fost examinat anterior, fiind respectate, totodată, dispozițiile art. 430 din Codul de procedură civilă.

În continuare, audiind raportul verbal al judecătorului-raportor și verificând încadrarea în dispozițiile art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă a temeiurilor invocate în recurs, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) CPC, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Temeiurile declarării recursului sunt enumerate exhaustiv în alineatele (2), (3) și (4) ale acestui articol.

Rațiunea acestor dispoziții legale fundamentează ideea potrivit căreia judecarea recursului exercitat conform Secțiunii II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, are un caracter devolutiv și privește doar problemele de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, nu și temeinicia ei în fapt. În aceste condiții, trebuie observat caracterul extraordinar al aceste căi de atac, la care se poate recurge doar în cazurile excepționale enunțate de dispozițiile art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă.

Din acest punct de vedere, completul Colegiului își propune să verifice esența și temeiurile recursului, precum și argumentele privind caracterul nelegal al deciziei atacate, în limitele în care au fost formulate și prin prisma drepturilor garantate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (CEDO).

Instanța subliniază că în materie civilă Convenția nu garantează un drept de recurs, dar că o eventuală procedură de examinare a admisibilității acestuia face incident articolul 6 (a se vedea, *inter alia*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), 13 ianuarie 2009, para. 24; *Akaki Tchaghiashvili v. Georgia*, 2 septembrie 2014, para. 34).

În plus, un stat care dispune de astfel de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii se bucură de principiile unui proces echitabil garantate de art. 6 alin. (1), în special de dreptul de acces la o instanță și de dreptul de a fi audiat. (a se vedea, *de exemplu*, *Erfar – Avef v. Grecia*, 27 martie 2014, para. 39 – 40; *Lebedinski v. Republica Moldova*, 16 septembrie 2015, para. 32).

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal al unei persoane poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, întrucât însăși natura sa

solicită o reglementare specială din partea statului, care beneficiază de o anumită marjă de apreciere. În acest sens, condițiile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea, *inter alia*, *Marc Brauer v. Germania*, 1 septembrie 2016, para. 34; *Miessen v. Belgia*, 16 octombrie 2016, para. 64).

În același timp, în jurisprudența sa consecventă, Curtea Europeană a precizat că interpretarea normelor de procedură reprezintă o chestiune de drept intern și ține, în principiu, de competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*a se vedea*, de exemplu, *Kukkonen v. Finlanda (nr. 2)*, *ibidem*, para. 25; *Vučković și alții v. Serbia (excepții preliminare)*, 25 martie 2014, para. 80; *Miessen v. Belgia*, *ibidem*, para. 70).

Astfel, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

În același context, alin. (2) și (3) ale art. 432 din Codul de procedură civilă prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alineatul (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au condus sau ar fi putut conduce la soluționarea greșită a pricinii, în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară sau în cazul în care erorile comise au condus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Prin urmare, reglementările referitoare la formalitățile și termenele impuse de articolele 433 și 432 alin. (2)-(4) din Codul de procedură civilă urmăresc protejarea interesului părții, precum și competența asigurării interpretării unitare a legii de către Curtea Supremă de Justiție. Aceste limitări urmăresc un scop legitim, îndeplinind cerințele securității juridice și a bunei-administrații a justiției (*a se vedea*, *mutatis mutandis*, *Beniamin Nersesyan v. Armenia*, 19 ianuarie 2010, para. 22; *Erfar – Avef*, *ibidem*, para. 41, *Marc Brauer*, *ibidem*, para. 35; *Miessen*, *ibidem*, para. 67; *Trevisanato v. Italia*, 16 decembrie 2016, para. 36 - 37).

În speță, instanța constată că cererea de recurs declarată de către Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” este formulată în baza art. 432 alin. (1) lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, așa cum prevede art. 437 alin. (2), lit. f) din Codul de Procedură Civilă.

Completul judiciar notează că-i revine obligația de a verifica dacă argumentele recurentei întrunesc condițiile necesare pentru a declara admisibil cererea acestuia, inclusiv dacă normele de drept invocate în favoarea punctului său de vedere sunt incidente la soluționarea fondului cauzei. Cu toate acestea, trebuie subliniat că din succesiunea actelor dosarului reiese că recurentul a reluat criticile formulate în faza procesuală anterioară și asupra cărora instanța de apel deja s-a pronunțat.

Prin urmare, Colegiul constată că încălcările invocate, exprimate sub forma unor enunțuri generale, fără a fi aprofundate, nu permit încadrarea lor în temeiurile

prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) din Codul de procedură civilă. Deci, în mod evident, lipsește o formulare suficientă și adecvată în ceea ce privește chestiunea de drept pusă în discuție pentru a identifica esența și temeiul cererii de recurs, impuse de art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cât privește dreptul justițiabilului „de a fi audiat”, garantat de Convenție, instanța notează că obligația de a motiva o hotărâre judecătorească poate varia în funcție de natura deciziei în cauză (a se vedea, *inter alia*, *Helle v. Finlanda*, 19 decembrie 1997, para. 55; *Latourniere v. Franța*, 10 decembrie 2002, para. 2; *Hansen v. Norvegia*, 2 octombrie 2014, para. 71 – 74). De fapt, în concepția instanței europene, art. 6 alin. (1) nu impune motivarea detaliată a deciziei unei instanțe de recurs care, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge un recurs, ca fiind „lipsit de șanse de succes” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Kukkonen v. Finlanda* (nr. 2), *ibidem*, para. 24; *Beniamin Nersesyan*, *ibidem*, para. 23 – 24; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34 sau *Papaioannou v. Grecia*, 2 iunie 2016, para. 45).

Mai mult, instanța observă că recurentul Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” a formulat prezenta cerere după ce a avut posibilitatea de a fi audiat de o instanță de fond și de o instanță de apel, care au fost competente de a examina toate chestiunile de fapt și de drept relevante litigiului (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Levages Prestations Services v. Franța*, 23 octombrie 1996, para. 48; *A. Menarini Diagnostics S.R.L. v. Italia*, 27 septembrie 2011, para. 59; *Akaki Tchaghiashvili*, *ibidem*, para. 34).

În sfârșit, în limitele impuse de art. 439 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța conchide că recursul dedus judecății nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, adică nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, care ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicări eronate din partea instanței judecătorești ierarhic inferioară a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Din aceste raționamente, completul Colegiului constată existența temeiului prevăzut la art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, fiind respectat, în viziunea instanței, raportul rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

În conformitate cu art. 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Astfel, având în vedere circumstanțele stabilite supra, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide în mod unanim că recursul declarat de către Instituția Publică Națională a Audiovizualului Compania „Teleradio-Moldova” nu ridică probleme de drept și nu poate fi acceptat spre examinarea în fond, urmând a fi considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Instituția Publică Națională a Audiovizualului
Compania „Teleradio-Moldova” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan